

Z Madridu do plzeňských tříd. Aliance EUPeace si vyměňuje budoucí učitele a řeší jejich wellbeing

23.2.2026 - Andrea Čandová | Západočeská univerzita v Plzni

Poslední únorový týden bude Tereza Havránková ze ZČU mluvit v New Yorku o tom, jak se připravují budoucí učitelé na svět bez hranic. Představí zkušenosti z Plzně: španělské stážistky v českých třídách, nový Wellbeing Journal i další studenty, kteří brzy vyrazí na svoji první zahraniční stáž.

Letos v lednu a únoru vyměnily dvě studentky učitelství z Universidad Pontificia Comillas v Madridu příjemné španělské teploty za mráz střední Evropy. V Plzni absolvovaly pět týdnů výuky na školách, která se běžně odehrává v pro ně neznámém jazyce. Mariam nastoupila do výuky na první stupeň Základní školy Františka Křížíka, Clara pak do univerzitní mateřské školky.

S dětmi i učitelským sborem se snažily mluvit v angličtině, občas ve španělštině, někdy jen gesty nebo úsměvem. Mariam na základní škole vedla hodiny angličtiny, zapojovala se do výtvarné výchovy i pracovních činností. Děti tak slyšely cizí jazyk i tam, kde by ho běžně nečekaly. *„Cítla jsem se velmi uvolněně, všichni učitelé mi rozuměli. Neustále se mě ptali na můj názor a nechávali mi volnost rozhodnout se, zda se chci účastnit aktivit. Vždycky jsem se rozhodla, že se chci zapojit,“* řekla Mariam Estela Crespo Sánchez. V mateřské škole to pro Claru bylo zprvu složitější – malé děti anglicky neuměly. O to víc záleželo na trpělivosti. *„Rozhodla jsem se odjet do zahraničí, protože jsem chtěla zažít něco jiného a ne se držet jen toho, na co jsem zvyklá. Doufala jsem, že stáž v zahraničí mi pomůže hodně se rozvíjet, a to nejen jako budoucí učitelce, ale i jako člověku,“* sdílela Clara Rodríguez Salido.

„Budoucí učitel má být otevřený novým kulturám a rozmanitosti žáků. Nejlepší způsob, jak se to naučit, je si to zažít,“ řekla Tereza Havránková, proděkanka Fakulty pedagogické ZČU a koordinátorka zahraničních učitelských stáží.

Deník učitele jako prostor pro psychohygienu

V univerzitní alianci EUPeace, která sdružuje devět vysokých škol v pěti zemích Evropy, proto pro budoucí učitele, kteří vyjedou na zahraniční cestu za poznáním, vznikl Wellbeing Journal – strukturovaný deník, který studenty provází od chvíle, kdy si balí kufr, až po závěrečnou reflexi. Ptá se na obavy, první dojmy, drobné kulturní šoky i momenty, kdy si člověk připadá ztracený. *„Postupně jsem pochopila, že musím věřit svým vlastním schopnostem a dřívějším zkušenostem, abych se mohla postavit této výzvě, která mě zprvu děsila zejména proto, že jsem si ji měla prožít sama, v zemi, jejímž jazykem jsem ani nemluvila,“* popsala své obavy z cesty do České republiky Mariam. A právě o deníku, který si po celých pět týdnů dvě španělské studentky v Plzni pocitově zapisovaly, bude Tereza Havránková mluvit i na konferenci o přípravě budoucích učitelů v New Yorku. *„Za alianci tam představíme, jak deník vznikl, první zkušenosti studentů i plán další analýzy. Analýza záznamů z deníků poslouží ke zlepšení zkušeností zahraničních stážistů, ale i školám, které stážisty přijímají,“* řekla Tereza Havránková.

Ohlas ze školy byl na obě španělské suplující učitelky pozitivní. *„Přínos vidím zejména v tom, že spolupráce byla dlouhodobá. Děti si na ni zvykly, pravidelně docházela na první stupeň, kde učila angličtinu i španělštinu, a měla také pozorovací hodiny. Když jednou nepřišla, protože ji potřebovali*

jinde, děti se hned ptaly, kde je a proč dnes nebude učit,” zhodnotil 5 týdnů s Mariam Ondřej Němeček ze základní školy Františka Křižíka. On sám ocenil, že se stáž zaměřuje i na well-being mladých učitelů, sám na své psychohygieně pracuje. *„Veškerou práci se snažím udělat v práci a doma pracuji jen minimálně. Zatím se mi to daří. Vymezit si jasnou hranici mezi prací a domovem je pro mě základní prevence vyhoření,”* svěřil se.

Model, který zavádí aliance devíti univerzit a který detailně popisuje v manuálu The Teacher Handbook, má ambici vytvořit hlubší spojení škol a univerzit. *„Cílem je vybudovat síť škol v regionu, které budou zahraniční stážisty přijímat pravidelně. A zároveň otevřít dveře i českým studentům, aby mohli vyjíždět do partnerských zemí,”* vysvětlila Tereza Havránková.

Dokument vysvětluje, jak promítnout hodnoty EU Peace do přípravy budoucích učitelů – tedy spravedlnost, mír nebo tak často ve školství diskutovanou inkluzi. *„Pro mě mír, spravedlnost a inkluze znamenají, že všechny děti by se měly cítit bezpečně, respektovaně a doceněně, bez ohledu na to odkud pocházejí, jaké jsou nebo jaké mají problémy. Ve třídě by mělo panovat prostředí, ve kterém se nikdo necítí méněcenný,”* řekla Španělka Clara.

Z Plzně do světa a zpátky

Už v březnu přijede do základní školy v Chrástu pět studentů z francouzské univerzity v Limoges. Učit budou především angličtinu. V příštím akademickém roce pak do zahraničních škol v síti aliance EUPeace vyrazí i první skupina studujících ZČU. *„Osobně mě zaujal systém v Comillas. Studenty tam silně motivují k zahraničním praxím a mají vybudovanou vlastní síť partnerských škol. U nás na Fakultě pedagogické ZČU jsme teď také nově jasně stanovili podmínky uznávání zahraniční praxe, aby studenti věděli, s čím mohou počítat a neměli u výjezdů obavy, že se jim nějaký kredit nezapočítá,”* popsala Tereza Havránková. *„Ne všichni budoucí učitelé mohou odjet na semestr do zahraničí. Ale každý by měl během studia narazit na jiný jazyk, jiný způsob výuky, jinou zkušenost. Tu můžeme předat i skrze online setkávání nebo krátkodobé stáže,”* uzavřela.

<https://info.zcu.cz/Z-Madridu-do-plzenskych-trid--Aliance-EUPeace-si-vymenuje-budouci-ucitele-a-resi-jejich-wellbeing/clanek.jsp?id=9152>